

HAZIRLIK ÇALIŞMALARI

1. Aşağıda adları verilen vakıf ve dernekler hakkında bildiklerinizi kısaca söyleyiniz.

2. Etrafınızda çevreyi kirleten kişiler ya da kuruluşlar var mı? Varsa bunların çevreyi nasıl kirlettiklerini kısaca anlatınız.

3. Çevre kirliliğini önlemeye yönelik neler yapılabilir?

4. Sınıfa getirdiğiniz gazete haberlerini arkadaşlarınıza gösteriniz. Haber üzerine tartışınız.

- Metni sessiz okuyunuz.
- Metni okurken aşağıdaki soruların cevabını arayınız.

1. Metinde geçen şahıslar kimlerdir, varlıklar nelerdir?

Furkan, Güvenlik Görevlisi, Fabrika Sahibi, Ömer, Sinan, Kaymakam, Televizyoncular

Fabrika, Araba, Nehir, Apartman,

2. Metindeki olaylar nerede ve ne zaman geçmektedir?

Metindeki olaylar, bir ilçenin mahallesinde, okulların açık olduğu sıcak bir yaz mevsiminde geçmektedir.

3. Olaylar nasıl başlamıştır?

Furkan ve arkadaşları nehire yüzmeye gittiler. Orada kocaman borulardan pis suyun nehire döküldüğünü gördüler. Boruları takip ettiler ve fabrikaya geldiler. Fabrikanın sahibi ile bu durumu görüştüler ve ondan olumsuz bir cevap aldılar. Olaylar bundan sonra başladı.

4. Olaylar nasıl sonuçlanmıştır?

Furkan ve arkadaşlarının nehrin kirlenmesine karşı başlattıkları imza kampanyası ilk başta zor oldu. Ancak Furkan'ın pes etmemesi sonucunda Sinan Bey ile karşılaşması ve ardından gelişen olaylar sayesinde Furkan ve arkadaşlarının bu çabaları olumlu bir şekilde sonuçlanmıştır.

BU NEHİR BİZİM

Furkan'ın ayakları ağrıyordu yürümekten. Elindeki kâğıda baktı, toplam beş imza alabilmişti. Niye anlamıyorlardı? Yoksa kendisi mi anlatamıyordu? Dinlenmek için apartmanın merdivenlerine oturdu. Fabrikadaki o adamın gülüşü geldi aklına. "Galiba haklı çıkacak. Yardım etmeyi bırak, imza bile vermiyorlar." diye düşündü. Yaptıklarına göz mü yumacaklardı? "Diğer arkadaşlar ne yaptı acaba? Bari onlar toplayabilse." diye geçirdi içinden. Bu insanların anlamlarını sağlamak için ne yapmalıydı? Bir şeyler bulmalıydı ama ne?

Nehir kenarında yaptıkları piknikleri, yüzme yarışlarını hatırladı. "Ben de babam da onun babası da bu nehirde yüzmeyi öğrendik. Benim çocuklarım da bu nehirde yüzmeye devam etmeliler. Onu yok etmelerine izin veremem!" İlçenin topraklarının verimliliğinin de ona bağlı olduğunu söylüyorlardı. Hayatlarında bu kadar önemli olan bir şey için niçin bu kadar duyarsız davranıyorlardı? Savaşmayı bırakmalı mıydı? Yenilgiyi kabullenme düşüncesi bile kötüydü. Gözlerinin önüne fabrikadaki adamın gülüşü geliyordu. O mu kazanacaktı? "Hayır, ırmağımızın ölmesine izin vermeyeceğim. Bildiğim bütün yolları deneyeceğim." dedi kendi kendine. Büyüklerin kendi yanında olmayışı zoruna gidiyordu. Sadece kendisinin değil, herkesin nehriydi ama onlar önem vermiyorlardı.

1. ETKİNLİK Okuduğunuz metinde geçen kelime ve kelime gruplarının anlamı aşağıda verilmiştir. Kelime ve kelime gruplarını anlamları ile eşleştiriniz.

a göz yummak **b** duyarsız **c** atık **ç** şok olmak **d** tetkik **e** imza

1. Görmezlikten gelmek, hoş görmek. (.....)
2. Bir kişinin herhangi bir belgeyi yazdığını veya onayladığını belirtmek için her zaman aynı biçimde kullanılan işaret. (.....)
3. Duyarlı olmayan. (.....)
4. İnceleme. (.....)
5. Birdenbire şaşırarak, hoş gitmeyecek bir şeyle karşılaşmak. (.....)
6. Hastane, ev, fabrika vb. yerlerde kullanılmış; artık işlenemez veya çevre için zarar oluşturan her türlü madde. (.....)

2. ETKİNLİK Metinden hareketle aşağıdaki soruları cevaplayınız.

1. Furkan ve arkadaşları, düşüncelerini gerçekleştirmek için hangi girişimlerde bulunuyor-

Furkan ve arkadaşları bu düşüncelerini gerçekleştirmek için önce fabrika sahibi ile görüştüler. Ardından mahallede imza kampanyası başlatıyorlar. Evleri tek tek dolaşarak insanlarla görüştüler. Sinan Bey ile beraber suda örnek aldılar. Olayı kanıtladılar.

2. Furkan ve arkadaşları, amaçlarına ulaşmak için nasıl bir planlama yapıyorlar? Bu planlama, herkes tarafından kabul edilebilir, güzel bir uygulama mıdır? Neden?

Furkan ve arkadaşları imza toplamak için mahallede sokak sokak görev paylaşımı yapıyorlar. Bu planlama herkes tarafından kabul edilebilir. Çünkü toplumu ilgilendiren bir konu vardır ve bu konunun is bölümüyle ve herkese duvararak çözülmesi gerekmektedir.

3. Furkan ve arkadaşlarının girişimlerini nasıl değerlendiriyorsunuz? Açıklayınız.

Furkan ve arkadaşları bu girişimleri duyarlı bir davranıştır. Böyle toplumsal bir olayı arkadaşlarıyla beraber çözmek istemeleri önemlidir.

4. Sinan Bey, Furkan ve arkadaşlarının güvenini nasıl sağlıyor?

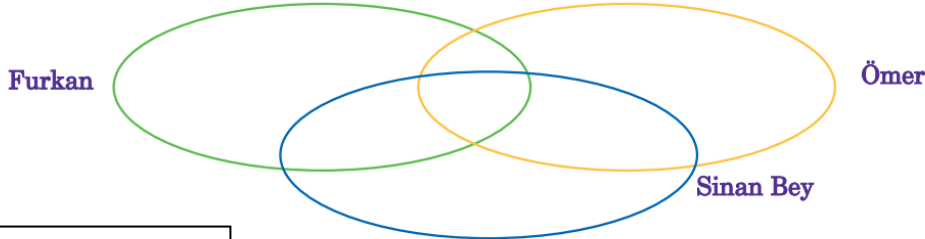
5. Sinan Bey, fabrikanın sahibinin oğlu olmasına rağmen çocuklara neden yardımcı olmuştur?

Çocukların bu duyarlı davranışı Sinan Bey i etkilemiştir. Ayrıca o nehirde Sinan Bey de yüzmüştür. Nehrin babasının fabrikasından çıkan sularla kirlenmesini istememiştir.

3. ETKİNLİK Çevre kirliliğini önlemek için neler yapmalıyız? Konu ile ilgili görüşlerinizi açıklayınız. Konuşmanızda aşağıdaki uygun geçiş ve bağlantı ifadelerini kullanmaya dikkat ediniz.

yalnız ama fakat lakin ancak

4. ETKİNLİK Okuduğunuz metindeki kahramanların benzer ve farklı yönlerini yazarak kahramanları karşılaştırınız.

Her türlü israf önlenmelidir lakin su, kâğıt, yiyecek ve sanayi ürünleri kontrollü tüketilmelidir. Çöpler rastgele atılmamalı ancak dönüştürülüp değerlendirilmelidir. Enerjide yenilenebilir kaynaklar kullanılmalıdır. Nüfus artışı kontrol altında tutulmalıdır. Özel araç kullanılmamalı ancak toplu taşımaya yönlendirilmelidir. Ağaçlandırma ile yeşil alan artırılmalıdır. Hayvan avlanması kontrol edilmeli, türlerin çeşitliliği korunmaya çalışılmalıdır. Sanayi atıkları doğaya atılmamalıdır. Sivil toplum bilinçlendirme çalışmaları yapılmalıdır. Su alanları ıslah edilip korunmalıdır.

73

Benzer Yönler	Furkan	Ömer
1-Çevreye Duyarlı	1-Umutlu	1-Hemen inanmayan
2-Sözünde duran	2-İnatçı	2-Şüpheli
	3-Planlı	

5. ETKİNLİK Aşağıdaki soruları metne göre cevaplayınız. Verdiğiniz cevaplardan yola çıkarak metnin türünü belirleyiniz.

a) Okuduğunuz metinde bir olay mı anlatılıyor yoksa bilgi mi veriliyor?

Okuduğumuz metinde bir olay anlatılmaktadır.

b) Okuduğunuz metinde anlatılanlar gerçekte olabilir mi?

Metinde bir olaylar gerçek olabilir.

c) Okuduğunuz metinde anlatılanlar yazarın kendi kurguladığı bir olay mıdır?

Metinde anlatılanlar yazarın kurguladığı bir olay değildir.

• Okuduğum metnin türü:

Metnin türü hikayedir.

6. ETKİNLİK Aşağıdaki görsellerden hangileri okuduğunuz metinle ilgilidir? İşaretleyiniz.

7. ETKİNLİK Okuduğunuz metni değerlendiriniz. Metindeki beğendiğiniz ve beğenmediğiniz yerleri sebebiyle açıklayınız.

BEĞENDİĞİM

.....
.....
..... Hep beraber yüzdükleri
..... nehrin kirlenmesine göz
..... yummadılar.(duyarlı bir
..... davranış gösterdikleri için)

BEĞENMEDİĞİM

.....
.....
..... Fabrika sahibinin alaycı
..... gülüşü(Çocukların bu
..... davranışına karşı alaycı
..... olduğu için)

8. ETKİNLİK Aşağıda verilenleri okuyunuz ve soruları cevaplayınız.

Varoluş Nedenimiz

Toprak... Toprak... Toprak...

Ülkemiz yılda 743 milyon ton toprağını erozyonla kaybediyor. Toprak, kaybetmeyi göze alamayacağımız kadar kıymetli bir varlık. Bize aşımızı, işimizi, sanayimize ham maddeyi toprak sağlıyor. Eğer toprağımızı kaybedersek hayatımızı da kaybederiz. TEMA'nın varoluş nedeni yaşama yani toprağa sahip çıkmak, toprağı korumaktır.

Ufkumuz, Geleceğe Bakışımız

Sürdürülebilir yaşam ilkesiyle başta topraklarımız olmak üzere doğal varlıkların korunması için bilim temelli çalışan, topraktan gelen toplumsal barışa inanan, halkla bütünleşen, ülkenin ve dünyanın geleceğinde söz sahibi olan, gönüllü, bilinçli, öncü, uluslararası ve muteber bir sivil toplum kuruluşu olmaktır.

<http://www.tema.org.tr/web>

a) İnternette alınan yukarıdaki bilgiye güvenebilir miyiz? Niçin?

Güvenilir. Çünkü bildiğimiz çevreci bir vakfın web sitesidir.

b) Siz internette araştırma yaparken hangi sitelerden yararlanıyorsunuz?

Güvenilir ve bildiğimiz kamu veya vakıf web sitelerinden yararlanıyoruz.

c) Yararlandığınız internet sitelerinin güvenilirliğini nasıl anlarsınız?

Site hakkında araştırma yaparız. Bir kurum yada vakıf sitesi olması önemlidir.

9. ETKİNLİK Aşağıdaki cümleleri okuyunuz. Soruları cevaplayınız.

- 1) Elindeki kâğıda baktı, toplam beş imza alabilmişti.
- 2) Sonuçları fotokopiyle çoğalttılar.
- 3) Fabrika on yıldır buradaydı.
- 4) Bizim nehrin suyu bir başka akar.
- 5) Herkes, yeşil ve temiz bir yerde yaşamak ister.

a) Yukarıdaki numaralanmış cümlelerden hangilerinin doğruluğu ya da yanlışlığı araştırılabilir?

1.2.3

b) Bu cümlelerden hangileri kişisel görüş içerir?

4.5

c) "Bu Nehir Bizim" metninden kişisel görüş içermeyen iki cümle bulup yazınız.

1-Kaymakam konunun takipçisi olacağını söyledi.

2-Adam nehrin birkaç yerinden ayrı ayrı su aldı.

10. ETKİNLİK Aşağıdaki cümleleri altı çizili kelimelere dikkat ederek okuyunuz.

Galiba haklı çıkacak.

Boruları fabrikaya kadar takip ettik, güvenlikle görüştük.

Onlar sadece bir gazeteci gelir diye düşünüyorlardı.

a) Altı çizili kelimelerin anlamlı en küçük parçaları nelerdir? Yazınız.

Haklı-hak

Güvenlikle-güven

Gazeteci -gazete

b) Bu anlamlı parçalarla kelimenin tamamı arasında anlamca bir ilişki var mıdır? Açıklayınız.

Bu anlamlı kelimelerle kelimenin tamamı arasında anlam bakımından ilişki vardır. Küçük kelimenin anlamı büyük kelimenin anlamına yakındır.

11. ETKİNLİK Aşağıdaki cümleyi okuyarak soruları cevaplayınız.

O da "Artık güvenebiliriz." dedi. Birlikte güldüler...

a) Bu cümlede neden üç nokta kullanılmıştır? Yazınız.

Herhangi bir nedenle tamamlanmamış, eksik bırakılmış cümlelerin sonuna konur.

b) Aşağıdaki cümleleri okuyunuz. Cümlelerdeki üç noktaları, kullanım özelliği ile eşleştiriniz.

a) Hoca Ali... Nereye böyle?

b) Çok zaman sonra...

c) Onunla S...'de bir daha görüşmeyelim.

ç) ...ve birden kar, fırtına...

1) Anlatım olarak tamamlanmamış cümlelerin sonuna konur.

2) Kaba sayıldığı için veya bir başka sebepten dolayı açık yazılmak istenmeyen kelime ve bölümlerin yerine konur.

3) Alıntılarda başta, ortada ve sonda alınmayan kelime veya bölümlerin yerine konur.

4) Ünlem ve seslenmelerde anlatımı pekiştirmek için konur.

1- b

2-

3-

4-

12. ETKİNLİK

a) Aşağıdaki parçada ÇEVKO hakkında bilgi verilmiştir. Parçayı okuyunuz.

ÇEVKO Vakfı, Türkiye'de ambalaj atıklarının ekonomik ve düzenli geri kazanımı için sanayi, yerel yönetim ve tüketicilerin katkı ve katılımları ile sürdürülebilir bir geri kazanım sisteminin kurulmasına katkıda bulunmak amacıyla 1 Kasım 1991'de ülkemizin önde gelen 14 sanayi kuruluşunun girişimleri ile kurulmuş, kâr amacı gütmeyen bir vakıftır.

ÇEVKO Vakfı, kuruluş amaçları doğrultusunda yaptığı tüm çalışmalarda "Entegre Atık Yönetimi" ilkelerini benimsemektedir. ÇEVKO Vakfı; bugüne kadar cam, metal, plastik, kompozit ve kâğıt/karton türü ambalaj atıklarının sağlıklı, temiz bir şekilde geri kazanımlarının sağlanması amacıyla gereken sistemin oluşturulması için çalışmalar gerçekleştirmektedir. Entegre Atık Yönetimi ile yerel yönetimlerin, sanayinin ve tüketicilerin sorumluluk paylaşımını ön planda tutmaktadır.

2002 yılında uluslararası "Yeşil Nokta" markasının Türkiye'deki kullanım hakkını elde eden ÇEVKO Vakfı, Avrupa'da çok yaygın olan bu markayı kullanan geri kazanım örgütleri ailesine katılmış ve ülkemizi Avrupa Birliği'nde temsil etme hakkını kazanmıştır.

<http://www.cevko.org.tr>

b) Siz de arkadaşlarınızla doğayı korumaya yönelik bir kulüp kurduğunuzu düşününüz ve bu kulüple yaptığınız çalışmalarını anlatan bir hikâyeye yazınız.

Hikâyenizi yazarken TDK Yazım Kılavuzu'ndan yararlanınız. Yukarıdaki metinde geçen yeni öğrendiğiniz kelimeleri kendi hikâyenizde de kullanabilirsiniz.

ÇÖP TOPLAMA KULÜBÜ

Arkadaşlarımızla beraber Çöp Toplama kulübü kurduk. Yere atılan her çöpün canlılara ve etrafa verdiği zarar ile ilgili göreler ve videolar hazırladık.

Daha sonra bu videoları sınıfta bulunan herkese izlettik. Bu konuda arkadaşların da fikrini aldık.

Zaman zaman okul bahçesinde ve dışarıda gördüğümüz çöpleri topladık.

Zaman içerisinde bu kulübe katılan arkadaşlarımızın çevreye duyarlı birer birey olduklarını gözlemledik.